

מבחן זנים תירס אביב 2003

דרול ג'ילט – מו"פ ערבה דרומית
נתן מינקובסקי – תחנת ניסיונות ערבה, מו"פ ערבה
אפרים צוקרמן – אגף הירקות, שה"מ

מבוא

היקף גידול התירס באיזור הערבה הדרומית הינו כ- 1000 דונם בשנה. השיווק מתבצע בעונות השוליים: בסתיו עד תחילת חודש פברואר, ובאביב מתחילת חודש אפריל עד אמצע מאי. בסתיו הגידול בשטח פתוח, כאשר הצמחים חשופים לסופות דרומיות ומערביות, המתרחשות מספר פעמים במשך העונה. סופות אלה עשויות לגרום לרביצה ולפגיעה ביבול וביכולת לאסוף אותו.

בעיה נוספת עמה מתמודדים חקלאים היא מליחות גבוהה של מי ההשקיה. צמח התירס נחשב כצמח רגיש למליחות. רמת המליחות הממוצעת במי ההשקיה (3.5 ד"ס/מטר) פוגעת ביבול הכללי.

שיטות וחומרים

המבחן נערך בתחנת ניסיונות ערבה. הערוגות ברוחב 1.8 מ'. כרב בצל. בתאריך 16.1.03, נזרעו שתי חלקות תירס: אחת מזני תירס SU ו-SE והשניה מזני Sh2. עומד הזריעה היה 6 זרעים למטר שורה (למטר ערוגה 12 זרעים). סה"כ עומד כללי של 6666 צמחים לדונם. שלוחת טפטוף נפרשה לכל שורת זריעה: מרחק בין הטפטפות 0.30 מטר, ובספיקה של 2.3 ל"ש'. ההנבטה, ההשקיה, והדישון בוצעו בטפטוף. כל זן נזרע בארבע חזרות: אורך של כל חזרה 6 מטר בשתי ערוגות צמודות. האשבולים נאספו ב-5.5.03 וב-10.5.03, משתי השורות המרכזיות בכל חזרה. האשבולים מוינו, נספרו ונשקלו.

רשימת זנים

זן	סוג	ספק
רויאלטי	SE	שוק חקלאי
G	SE	שוק חקלאי
F	SE	שוק חקלאי
2547	SE	כצ"ט
דלאס	SE	כצ"ט
ג'ובילי	SU	כצ"ט
לינקולן	SE	כצ"ט
Conquest	SE	אחים מילצ'ן
אקסכליבר	SE	ירוק
8389	SE	ירוק
Stylepack	SE	ירוק
Legacy	SE	ירוק
7210	Sh2	שוק חקלאי
זהוב	Sh2	שוק חקלאי
9377	Sh2	כצ"ט
דיינסטי	Sh2	כצ"ט
8392	Sh2	ירוק
בנדיט	Sh2	ירוק
2384	Sh2	ירוק

תוצאות

טבלה מס' 1: זנים SE + SU
 יבול כללי, יבול סוג א', סוג ב', משקל ממוצע אשכול סוג א', מספר אשבולים לצמח ותאריך איסוף

תאריך איסוף	מספר אשבולים לצמח	משקל ממוצע אשכול סוג א'	יבול סוג ב' ק"ג/דונם	יבול סוג א' ק"ג/דונם	יבול כללי ק"ג/דונם	זן
5.5.03	1.02	285	597	1120	1717	2547
5.5.03	0.97	305	530	1170	1701	Conquest
5.5.03	1.06	288	783	884	1667	רויאלטי
5.5.03	1.09	290	914	747	1660	לינקולן
5.5.03	1.12	279	758	891	1648	אקסכליבר
5.5.03	0.96	292	708	865	1573	Stylepack
5.5.03	1.00	279	843	656	1500	Elite
5.5.03	0.98	271	1048	345	1394	8389
5.5.03	0.91	284	847	541	1388	Legacy
5.5.03	0.94	282	821	557	1378	F
5.5.03	0.78	286	517	755	1272	G
5.5.03	0.93	275	979	206	1185	ג'ובילי

סוג א' – מעל 250 גרם
 סוג ב' – מתחת 250 גרם

טבלה מס' 2: זנים Sh2 (סופר-סוויט)
 יבול כללי, יבול סוג א', סוג ב', משקל ממוצע אשכול סוג א', מספר אשבולים לצמח ותאריך איסוף

תאריך איסוף	מס' אשבולים לצמח	משקל ממוצע אשכול סוג א'	יבול סוג ב' ק"ג/דונם	יבול סוג א' ק"ג/דונם	יבול כללי ק"ג/דונם	זן
10.5.03	1.00	299	332	1486	1817	8392
10.5.03	1.00	281	390	1295	1685	בנדיט
10.5.03	0.92	305	408	1274	1682	2384
10.5.03	0.96	299	677	896	1573	זהוב
10.5.03	0.70	351	368	971	1339	דיינסטי
10.5.03	0.75	309	395	935	1330	9377
10.5.03	0.70	305	458	808	1266	7210

סוג א' – מעל 250 גרם
 סוג ב' – מתחת 250 גרם

טבלה מס' 3: זנים SE + SU – הערכת איכות האשכול

זן	אחוז משקל גלומות	הפריה	סידור שורות	אורך מלוי ס"מ	גודל גרגיר	אחידות גרגרים	צבע גרגיר
2547	22.9	4	3-4	13-15	בינוני- גדול	3-4	צהוב
Conquest	20.9	4	3-4	14-16	בינוני- גדול	3	צהוב
רויאלטי	21.9	4	4	13-15	בינוני- גדול	3-4	צהוב
לינקולן	18.1	4	3-4	14-15	בינוני- גדול	3-4	צהוב בהיר עד צהוב
אקסכליבר	22.3	4	3-4	14-16	קטן - בינוני	3-4	צהוב
Stylepack	22.0	4-5	3-4	14-16	בינוני	3-4	צהוב
Elite	25.1	3-4	3-4	14-15	בינוני- גדול	3-4	צהוב
8389	24.1	4-5	3	14-15	קטן - בינוני	3-4	צהוב בהיר
Legacy	21.7	4	3-4	15-16	קטן - בינוני	3	צהוב בהיר עד צהוב
F	24.2	4-5	3-4	14-16	בינוני- גדול	3-4	צהוב
G	19.7	4	3-4	14-16	בינוני	3	צהוב
ג'ובילי	20.6	4	3-4	13-15	בינוני- גדול	3-4	צהוב

ציון 1 - נמוך
5 - גבוה

טבלה מס' 4: זנים Sh2 – הערכת איכות האשכול

זן	אחוז משקל גלומות	הפריה	סידור שורות	אורך מלוי ס"מ	גודל גרגיר	אחידות גרגרים	צבע גרגיר
8392	15.5	4-5	3	17-19	בינוני- גדול	3-4	צהוב בהיר עד צהוב
בנדיט	11.5	4-5	3-4	15-17	בינוני- גדול	4	צהוב בהיר
2384	18.9	4-5	3-4	15-17	בינוני- גדול	3	צהוב בהיר
זהוב	22.4	3-4	4-5	15-17	בינוני- גדול	3-4	צהוב
דיינסטי	13.9	4-5	3-4	15-18	בינוני- גדול	4	צהוב
9377	14.2	4-5	3-4	15-19	בינוני- גדול	4-5	צהוב בהיר עד צהוב
7210	16.6	4	3	15-17	בינוני- גדול	4	צהוב בהיר

ציון 1 - נמוך
5 - גבוה

מסקנות

זני תירס SE + SU:

הזנים 2547 ו-Conquest הניבו את היבול הכללי ויבול סוג א' הגבוהים ביותר בהשוואה ליתר הזנים. הזן אקסכליבר בלט במספר אשבולים לצמח הגבוה ביותר. הזן Conquest בלט במשקל ממוצע אשבול סוג א' לעומת יתר הזנים.

הזן Elite היה בעל משקל הגלומות הגבוה ביותר ולינקולן הנמוך ביותר. הזנים Stylepack, 8389, ו-F התאפיינו בהפריה טובה.

זני תירס Sh2:

הזן 8392 הניב את היבול הכללי ויבול א' הגבוהים ביותר בהשוואה ליתר הזנים. הזן דיינסטי בלט במספר אשבולים לצמח הגבוה ביותר. הזן זהוב היה בעל משקל הגלומות הגבוה ביותר ובנדיט הנמוך ביותר. הזנים 8392, בנדיט, 2384, דיינסטי ו-9377 התאפיינו בהפריה טובה.

סיכום

מתוצאות ניסוי זה כדאי לבחון בגידול אביבי באופן מסחרי את הזן 2547 מתוך זני ה- SE + SU, ולהמשיך לבחון במסגרת הניסיונות את הזן Conquest. מבין זני Sh2, מומלץ לבחון באופן מסחרי את הזנים 2384 ו-8392.